

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (ES) Nr. 473/2013

2013 m. gegužės 21 d.

dėl euro zonos valstybių narių biudžeto planų projektų stebėsenos bei vertinimo ir perviršinio deficito padėties ištaisymo užtikrinimo bendrųjų nuostatų

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 136 straipsnį kartu su 121 straipsnio 6 dalimi,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos Centrinio Banko nuomonę ⁽¹⁾,laikydami įprastos teisėkūros procedūros ⁽²⁾,

kadangi:

- (1) Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) reikalaujama, kad valstybės narės savo ekonominę politiką laikytų bendro intereso reikalu, kad jų biudžeto politika būtų grindžiama poreikiu užtikrinti patikimus valstybės finansus, o jų ekonominė politika nekeltų pavojaus tinkamam ekonominės ir pinigų sąjungos veikimui;
- (2) Stabilumo ir augimo paktu (toliau – SAP) siekiama užtikrinti biudžetinę drausmę Sąjungoje, jame nustatyta perviršinio valdžios sektoriaus deficito prevencijos ir padėties ištaisymo sistema. Ji grindžiama patikimų valstybės finansų tikslu kaip priemone sudaryti geresnes sąlygas kainų stabilumui ir dideliame tvariam augimui, kuris paremtas finansiniu stabilumu: taip siekiama Sąjungos tvaraus augimo ir darbo vietų kūrimo tikslų. SAP

apima daugiašalės priežiūros sistemą, nustatytą 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamente (EB) Nr. 1466/97 dėl biudžeto būklės priežiūros stiprinimo ir ekonominės politikos priežiūros bei koordinavimo ⁽³⁾, ir procedūrą perviršiniam valdžios sektoriaus deficitui išvengti, nustatytą SESV 126 straipsnyje ir konkrečiau išdėstytą 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamente (EB) Nr. 1467/97 dėl perviršinio deficito procedūros įgyvendinimo paspartinimo ir paaiškinimo ⁽⁴⁾. SAP dar labiau sugriežtintas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1175/2011 ⁽⁵⁾ ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1177/2011 ⁽⁶⁾. 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1173/2011 dėl veiksmingo biudžeto priežiūros vykdymo užtikrinimo euro zonoje ⁽⁷⁾ papildomai nustatyta veiksmingų, prevencinių ir laipsniškų vykdymo užtikrinimo mechanizmų, kurių forma – sankcijų skyrimas valstybėms narėms, kurių valiuta yra euro, sistema;

- (3) siekiant išvengti perviršinio valdžios sektoriaus deficito, SAP sustiprinimu numatytos išsamesnės gairės valstybėms narėms dėl apdairios fiskalinės politikos vykdymo ir nustatytas griežtesnis ir labiau automatinis sankcijų už apdairios fiskalinės politikos nevykdymą valstybėms narėms, kurių valiuta yra euro, skyrimas. Tomis nuostatomis sukurta dar išsamesnė sistema;

- (4) siekiant užtikrinti glaudesnę ekonominės politikos koordinavimą ir tvarią valstybių narių ekonominės veiklos rezultatų konvergenciją, nustatytas Europos semestras – ekonominės politikos koordinavimo sistema, kaip numatyta Reglamente (EB) Nr. 1466/97 2-a straipsnyje. Europos semestras apima valstybių narių ir Sąjungos ekonominės politikos bendrų gairių (toliau – ekonominės politikos bendros gairės) rengimą ir jų įgyvendinimo priežiūrą pagal SESV 121 straipsnio 2 dalį, užimtumo gairių, į kurias valstybės narės turi atsižvelgti pagal SESV 148 straipsnio 2 dalį (toliau – užimtumo gairės), rengimą ir įgyvendinimo tikrinimą, valstybių narių stabilumo arba konvergencijos programų teikimą ir vertinimą pagal tą reglamentą, valstybių narių nacionalinių reformų programų, kuriomis prisidedama prie Sąjungos ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo strategijos, parengtų pagal ekonominės politikos bendras gaires, užimtumo gaires ir Komisijos (metinę augimo apžvalgą) bei Europos Vadovų Tarybos metinio priežiūros ciklo pradžioje

⁽¹⁾ OL C 141, 2012 5 17, p. 7.

⁽²⁾ 2013 m. kovo 12 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje). ir 2013 m. gegužės 13 d. Tarybos sprendimas.

⁽³⁾ OL L 209, 1997 8 2, p. 1.

⁽⁴⁾ OL L 209, 1997 8 2, p. 6.

⁽⁵⁾ OL L 306, 2011 11 23, p. 12.

⁽⁶⁾ OL L 306, 2011 11 23, p. 33.

⁽⁷⁾ OL L 306, 2011 11 23, p. 1.

- parengtas bendrąsias gaires valstybėms narėms, teikimą ir vertinimą, taip pat priežiūrą, skirtą makroekonominių disbalansų prevencijai ir naikinimui pagal 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1176/2011 dėl makroekonominių disbalansų prevencijos ir naikinimo ⁽¹⁾. Kai tinkama, taip pat turėtų būti atsižvelgta į nuomones, pateiktas įgyvendinant ekonominės partnerystės programą, kaip nustatyta šiame reglamente;
- (5) siekiant, kad įveikusi krizę Sąjunga taptų stipresnė tiek vidiniu, tiek tarptautiniu lygmeniu, padidinus konkurencingumą, produktyvumą, augimo galimybes, socialinę sanglaudą ir ekonominę konvergenciją, Europos Vadovų Taryba savo 2010 m. birželio 17 d. išvadose priėmė naują Sąjungos darbo vietų kūrimo ir ekonomikos augimo strategiją, į kurią taip pat įtraukti skurdo, švietimo, naujovių ir aplinkos sričių tikslai;
- (6) siekiant užtikrinti tinkamą ekonominės ir pinigų sąjungos veikimą, pagal SESV leidžiama euro zonoje imtis specialių priemonių, kuriomis nustatomi griežtesni reikalavimai nei visoms valstybėms narėms taikomos nuostatos siekiant sustiprinti koordinavimą ir valstybių narių biudžetinės drausmės priežiūrą. Nustatant tokį sustiprintą koordinavimą ir priežiūrą, turėtų atitinkamai dalyvauti Europos Parlamentas ir nacionaliniai parlamentai, kai taikytina. Kai tinkama ir būtina, turėtų būti aktyviai naudojamosi SESV 136 straipsnyje numatytais specialiomis priemonėmis;
- (7) taikant šį reglamentą turėtų būti visapusiškai laikomasi SESV 152 straipsnio, o pagal šį reglamentą pateiktose rekomendacijose turėtų būti paisoma nacionalinės darbo užmokesčio nustatymo praktikos ir atsižvelgiama į už tai atsakingas institucijas. Šiame reglamente atsižvelgiama į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 28 straipsnį, taigi juo nedaromas poveikis teisei derėtis dėl kolektyvinių sutarčių, juos sudaryti ar įgyvendinti arba imtis kolektyvinių veiksmų pagal nacionalinę teisę ir praktiką;
- (8) SESV 9 straipsnyje nurodyta, kad nustatydamas ir įgyvendindamas savo politikos kryptis ir veiksmus, Sąjunga turi atsižvelgti į reikalavimus, susijusius su didelio užimtumo skatinimu, tinkamos socialinės apsaugos užtikrinimu, kova su socialine atskirtimi, aukšto lygio švietimu, mokymu ir žmonių sveikatos apsauga;
- (9) palaipsniui griežtinama priežiūra ir koordinavimas, kaip nustatyta šiame reglamente, papildys Europos ekonominės politikos koordinavimo semestrą, taip pat esamas SAP nuostatas ir sustiprins valstybių narių, kurių valiuta yra euro, biudžeto ir ekonominės politikos priežiūrą. Palaipsniui griežtinama stebėsenos procedūra turėtų pagerinti biudžeto ir ekonominės politikos rezultatus, makrofinansų valdymo patikimumą ir ekonominę konvergenciją, naudingus visoms valstybėms narėms, kurių valiuta yra euro. Kaip palaipsniui griežtinamo proceso dalis, atidesnė stebėseną yra ypač naudinga valstybėms narėms, kurioms taikoma perviršinio deficito procedūra;
- (10) neobjektyvios ir nerealistiškos makroekonominės ir biudžeto prognozės gali gerokai sumažinti biudžeto planavimo veiksmingumą, todėl galiausiai gali būti sunku vykdyti įsipareigojimą laikytis biudžetinės drausmės. Objektyvias ir realistiškas makroekonominės prognozes gali pateikti nepriklausomos įstaigos ar įstaigos, kurioms suteikta funkcinė autonomija valstybės narės biudžeto valdymo institucijų atžvilgiu ir kurios remiasi nacionalinės teisės nuostatomis, užtikrinančiomis aukštą funkcinės autonomijos ir atskaitomybės lygį. Tokiomis prognozėmis turėtų būti naudojamosi per visą biudžeto procedūrą;
- (11) tvirti valstybės finansai geriausiai užtikrinami planavimo etape, o didelės klaidos turėtų būti nustatytos kuo anksčiau. Valstybėms narėms turėtų būti naudingas ne tik pagrindinių principų ir biudžeto tikslų nustatymas, bet ir suderinta jų biudžeto politikos stebėseną;
- (12) nustačius bendrą valstybių narių, kurių valiuta yra euro, biudžeto tvarkaraštį, turėtų būti geriau suderinti pagrindiniai nacionalinių biudžetų rengimo veiksmai ir taip didinamas SAP ir Europos ekonominės politikos koordinavimo semestro veiksmingumas. Dėl to turėtų padidėti sinergija, nes bus palengvintas valstybių narių, kurių valiuta yra euro, politikos koordinavimas ir užtikrinta, kad Tarybos ir Komisijos rekomendacijos būtų tinkamai integruotos į valstybių narių biudžeto procedūrą. Ta procedūra turėtų derėti su ekonominės politikos koordinavimo sistema, atsižvelgiant į metinį priežiūros ciklą, kuris visų pirma apima Komisijos ir Europos Vadovų Tarybos ciklo pradžioje parengtas bendrąsias gaires valstybėms narėms. Valstybių narių biudžeto politika turėtų derėti su rekomendacijomis, parengtomis atsižvelgiant į SAP, ir, kai tinkama, su rekomendacijomis, parengtomis atsižvelgiant į metinį priežiūros ciklą, įskaitant makroekonominių disbalansų procedūrą, kaip nustatyta Reglamentu (ES) Nr. 1176/2011, bei nuomonėmis dėl ekonominės partnerystės programos, kaip nustatyta šiame reglamente;

⁽¹⁾ OL L 306, 2011 11 23, p. 25.

- (13) laikydamosi to bendro biudžeto tvarkaraščio, valstybės narės pirmiausia turėtų viešai paskelbti savo nacionalinį vidutinės trukmės fiskalinį planą tuo pačiu metu kaip ir savo stabilumo programas: pageidautina, iki balandžio 15 d. ir ne vėliau kaip balandžio 30 d. Tuose fiskaliniuose planuose turėtų būti nurodyta, kaip numatytos reformos ir priemonės padės siekti tikslų ir nacionalinių išpareigojimų, nustatytų pagal Sąjungos ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo strategiją. Nacionalinis vidutinės trukmės fiskalinis planas ir stabilumo programa gali būti pateikiami tame pačiame dokumente;
- (14) vienas svarbus to bendro biudžeto tvarkaraščio etapas turėtų būti nacionalinio biudžeto projekto paskelbimas iki spalio 15 d. Kadangi SAP taisyklių laikymasis turi būti užtikrintas valdžios sektoriaus lygiu, o biudžeto tikslams pasiekti reikia nuoseklių biudžeto sudarymo veiksmų visuose valdžios sektoriaus subsektoriuose, skelbiant nacionalinio biudžeto projektą turėtų būti skelbiami ir pagrindiniai visų kitų valdžios sektoriaus subsektorių biudžeto projektų parametrai. Tokie parametrai turėtų visų pirma apimti numatomus kitų subsektorių biudžeto rezultatus, pagrindines tuos numatymus pagrindžiančias prielaidas ir numatomų pasikeitimų priežastis atsižvelgiant į stabilumo programos prielaidas;
- (15) bendrame biudžeto tvarkaraštyje taip pat numatoma, kad biudžetas ir atnaujinti pagrindiniai kitų valdžios sektoriaus subsektorių biudžeto parametrai turėtų būti priimti arba dėl jų susitarta kasmet ne vėliau kaip gruodžio 31 d. Jeigu dėl objektyvių nuo vyriausybės nepriklausančių priežasčių biudžetas nepriimamas iki gruodžio 31 d., reikėtų taikyti grįžtamąsias biudžeto procedūras, siekiant užtikrinti, kad vyriausybė galėtų vykdyti pagrindines savo pareigas. Tokios procedūros galėtų būti vyriausybės biudžeto projekto, ankstesnių metų patvirtinto biudžeto arba konkrečių priemonių, kurias patvirtino parlamentas, įgyvendinimas;
- (16) siekdamas geriau koordinuoti savo skolos vertybinių popierių emisijos planavimą, valstybės narės turėtų *ex ante* pranešti Euro grupei ir Komisijai apie savo skolos vertybinių popierių emisijos planus;
- (17) veiksmingų taisyklėmis grindžiamų fiskalinių sistemų laikymasis gali būti svarbus palaikant patikimą ir tvarią fiskalinę politiką. 2011 m. lapkričio 8 d. Tarybos direktyvoje 2011/85/ES dėl reikalavimų valstybių narių biudžeto sistemoms⁽¹⁾ nustatyta, kad valstybei narei būdingų skaitinių fiskalinių taisyklių laikymosi stebėseną nacionaliniu lygmeniu turėtų atlikti nepriklausomos įstaigos arba įstaigos, turinčios funkcinę autonomiją. Svarbu atkreipti dėmesį į tai, kad atsižvelgiant į galimų ir esamų procedūrų įvairovę, nors tai ir nėra pageidaujama, turėtų būti galima turėti daugiau nei vieną nepriklausomą įstaigą, atsakingą už stebėseną, kaip laikomasi tų taisyklių, jeigu aiškiai apibrėžta sritis, už ką įstaiga atsakinga, ir nesidubliuoja kompetencija konkrečiais stebėsenos aspektais. Reikėtų vengti pernelyg didelio stebėsenos užduočių institucinio suskaidymo. Kad stebėsenos įstaigos veiksmingai vykdytų savo įgaliojimus, tokių įstaigų veiklą turėtų pagrįsti nacionalinės teisinės nuostatos, užtikrinančios aukšto lygio funkcinę autonomiją ir atskaitomybę. Nustatant tų stebėsenos įstaigų koncepciją, reikėtų atsižvelgti į esamą atitinkamos valstybės narės institucinę sąrangą ir administracinę struktūrą. Visų pirma turėtų būti galimybė suteikti tinkamam esamos institucijos subjektui funkcinę autonomiją, jeigu toks subjektas paskirtas konkrečioms stebėsenos užduotims atlikti, turi atskirą nuostatais įtvirtintą tvarką ir atitinka kitus principus, nurodytus šioje konstatuojamojoje dalyje;
- (18) šiuo reglamentu valstybėms narėms nenustatoma papildomų reikalavimų ar prievolių dėl valstybei narei būdingų skaitinių fiskalinių taisyklių. Griežtos valstybei narei būdingos skaitinės fiskalinės taisyklės, derančios su biudžeto tikslais Sąjungos lygmeniu ir stebimos nepriklausomų įstaigų, yra griežtesnės Sąjungos taikomos biudžeto priežiūros sistemos pagrindas. Taisyklės, kurių tos įstaigos turėtų laikytis, ir jų konkrečios užduotys yra nurodytos šiame reglamente;
- (19) valstybės narės, kurių valiuta yra euro, patiria stipresnį vieną kitos biudžeto politikos šalutinį poveikį. Valstybės narės, kurių valiuta yra euro, turėtų pasikonsultuoti su Komisija ir viena su kita, prieš priimdamos bet kuriuos svarbius fiskalinės politikos reformų planus, kurie gali turėti šalutinį poveikį, kad būtų galima įvertinti galimą jų poveikį visai euro zonai. Jos taip pat turėtų laikyti savo biudžeto planus bendru interesu ir iš anksto pateikti juos Komisijai stebėsenos tikslais prieš jiems tariant privalomais. Komisija, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, turėtų pasiūlyti gaires – suderintą sistemą, pagal kurią konkrečiai nurodomas biudžeto planų projektų turinys;
- (20) išimtiniais atvejais, kai Komisija, pasikonsultavusi su atitinkama valstybe nare, biudžeto plano projekte nustato itin rimtus SAP nustatytų biudžeto politikos įpareigojimų nevykdymo atvejus, ji, pateikdama savo nuomonę dėl biudžeto plano projekto, turėtų paprašyti persvarstyto biudžeto plano projekto pagal šį reglamentą. Visų pirma tai bus taikoma tais atvejais, kai biudžeto plano

(¹) OL L 306, 2011 11 23, p. 41.

projekto įgyvendinimas keltų grėsmę atitinkamos valstybės narės finansiniam stabilumui ar tinkamam ekonominės ir pinigų sąjungos veikimui arba kai įgyvendinant biudžeto plano projektą būtų akivaizdžiai smarkiai pažeidžiamos pagal SAP Tarybos priimtoms rekomendacijos;

atlikti išsamų metinio valdžios sektoriaus ir jos subsektorių biudžeto vykdymo įvertinimą, visų pirma atsižvelgdamos į finansinę riziką, susijusią su neapibrėžtais išpareigojimais, kurie gali daryti didelį poveikį valstybės biudžetui;

- (21) Komisija nuomonę dėl biudžeto plano projekto turėtų priimti kuo greičiau ir ne vėliau kaip lapkričio pabaigoje, kuo labiau atsižvelgdama į konkretų nacionalinį fiskalinį tvarkaraštį ir parlamentines procedūras, kad būtų užtikrinta, jog Sąjungos politinės gairės biudžeto srityje galėtų būti tinkamai integruotos į rengiamus nacionalinius biudžetus. Visų pirma, nuomonė turėtų apimti įvertinimą, ar biudžeto planuose tinkamai atsižvelgta į rekomendacijas biudžeto srityje, pateiktas įgyvendinant Europos semestrą. Komisija turėtų būti pasiruošusi pristatyti savo nuomonę Europos Parlamentui ar atitinkamos valstybės narės parlamentui, kuris pateikė prašymą, prieš tai nuomonę paskelbusi viešai. Valstybės narės, priimdamos savo biudžeto įstatymus, raginamos atsižvelgti į Komisijos nuomonę dėl jų biudžeto plano projekto;
- (22) tai, kaip valstybių narių biudžeto įstatyme buvo atsižvelgta į tą nuomonę, turėtų būti įtraukta į vertinimą, po kurio (jei ir kada tenkinamos sąlygos) priimamas sprendimas, kuriuo nustatoma, kad atitinkamoje valstybėje narėje yra perviršinis deficitas. Tokiu atveju tai, kad gavus išankstinę Komisijos rekomendaciją nebuvo imtasi jokių tolesnių veiksmų, turėtų būti laikoma sunkinančia aplinkybe;
- (23) taip pat, remdamasi Komisijos atliktu bendru biudžeto projektų planų įvertinimu, Euro grupė turėtų aptarti visos euro zonos biudžeto būklę ir perspektyvas;
- (24) valstybės narės, kurių valiuta yra euro ir kurioms taikoma perviršinio deficito procedūra, turėtų būti stebimos atidžiau, siekiant užtikrinti, kad perviršinio deficito padėtis būtų visiškai, tvariai ir laiku ištaisyta. Atidesnė stebėseną nustatant papildomus ataskaitų teikimo reikalavimus turėtų užtikrinti bet kokių nukrypimų nuo Tarybos rekomendacijų ištaisyti perviršinio deficito padėtį prevenciją ir ankstyvą pašalinimą. Tokia stebėseną turėtų papildyti Reglamente (EB) Nr. 1467/97 nustatytas nuostatas. Tie papildomi ataskaitų teikimo reikalavimai turėtų būti proporcingi pagal tai, kuris procedūros etapas taikomas valstybei narei, kaip numatyta SESV 126 straipsnyje. Pirmiausia atitinkama valstybė narė turėtų
- (25) papildomi ataskaitų teikimo reikalavimai valstybėms narėms, kurių valiuta yra euro ir kurioms taikoma perviršinio deficito procedūra, turėtų sudaryti geresnes sąlygas atitinkamoms valstybėms narėms ir Komisijai keistis informacija, taigi ir nustatyti riziką, susijusią su tuo, kaip valstybė narė laikosi Tarybos nustatyto termino, per kurį ji turi ištaisyti savo perviršinio deficito padėtį. Nustačiusi tokią riziką, Komisija turėtų pateikti atitinkamai valstybei narei rekomendaciją per tam tikrą laiką imtis atitinkamų priemonių. Paprašius Komisija turėtų savo rekomendaciją pristatyti atitinkamos valstybės narės parlamentui. Laikantis rekomendacijos turėtų būti galima greitai pašalinti visus veiksnius, dėl kurių kyla rizika, kad per nustatytą terminą perviršinio deficito padėtis nebus ištaisyta;
- (26) Komisijos rekomendacijos laikymosi įvertinimas turėtų būti nuolatinio Komisijos vykdomo veiksmingų perviršinio deficito padėties ištaisymo priemonių vertinimo dalis. Priimdama sprendimą dėl to, ar buvo imtasi veiksmingų priemonių perviršinio deficito padėčiai ištaisyti, Taryba turėtų atsižvelgti į tai, ar valstybė narė vykdė Komisijos rekomendaciją, tinkamai atsižvelgdama į Reglamento (EB) Nr. 1467/97 3 straipsnio 5 dalį ir 5 straipsnio 2 dalį;
- (27) iš tikrųjų Reglamente (EB) Nr. 1467/97, kuris išsamiai nustato SESV 126 straipsniu grindžiamą perviršinio deficito procedūrą, yra lankstumo elementų, kuriais sudaromos sąlygos atsižvelgti į netikėtus neigiamus ekonominius įvykius. To reglamento 3 straipsnio 5 dalyje ir 5 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad jei buvo imtasi veiksmingų priemonių atsižvelgiant atitinkamai į rekomendaciją pagal SESV 126 straipsnio 7 dalį arba sprendimą įspėti pagal SESV 126 straipsnio 9 dalį, o priėmus tą rekomendaciją arba sprendimą įspėti kyla netikėtų neigiamų ekonominių įvykių, turinčių didelį nepalankų poveikį valstybės finansams, Taryba, remdamasi Komisijos rekomendacija, gali nuspręsti pagal SESV 126 straipsnio 7 dalį priimti patikslintą rekomendaciją arba patikslintą sprendimą įspėti pagal SESV 126 straipsnio 9 dalį. Patikslintoje rekomendacijoje arba patikslintame sprendime įspėti, atsižvelgiant į Reglamento (EB) Nr. 1467/97 2 straipsnio 3 dalyje nurodytus svarbius veiksnius, gali būti visų pirma dar vieneriems metams (pagal bendrą taisyklę) pratęstas perviršinio deficito padėties ištaisymo terminas.

- Taryba turėtų įvertinti, ar yra netikėtų neigiamų ekonominių įvykių, turinčių didelį nepalankų poveikį valstybės finansams, remdamasi savo pradinėje rekomendacijoje arba sprendime išpėti pateiktomis ekonominėmis prognozėmis. Esant dideliame euro zonos arba visos Sąjungos ekonominiame nuosmukiui, Taryba, remdamasi Komisijos rekomendacija, taip pat gali nuspręsti pagal SESV 126 straipsnio 7 dalį priimti patikslintą rekomendaciją arba patikslintą sprendimą išpėti pagal SESV 126 straipsnio 9 dalį, jei tai nekeltų pavojaus fiskaliniam tvarumui vidutinės trukmės laikotarpiu. Be to, Reglamento (EB) Nr. 1467/97 2 straipsnio 1a dalyje numatyta, kad taikant skolos santykio koregavimo lyginamąjį dydį atsižvelgiama į ciklo poveikį skolos mažinimo spartai. Taigi, nebūtų laikoma, kad valstybė narė pažeidė skolos kriterijų, nustatytą SESV 126 straipsnio 2 dalies b punkte, vien tik dėl neigiamų ciklo sąlygų;
- (28) be to, kadangi biudžeto priemonės gali būti nepakankamos, kad būtų užtikrintas ilgalaikis perviršinio deficito ištaisymas, valstybės narės, kurių valiuta yra euro ir kurioms taikoma perviršinio deficito procedūra, turėtų pateikti ekonominės partnerystės programą, kurioje būtų aprašomos politikos priemonės ir struktūrinės reformos, kurias būtina įgyvendinti siekiant užtikrinti veiksmingą ir ilgalaikį perviršinio deficito ištaisymą, remdamosi naujausiomis savo nacionalinių reformų programų ir savo stabilumo programų redakcijomis;
- (29) be to, ekonomikos valdymo stiprinimas apima ir glaudesnę dialogą su Europos Parlamentu. Nors ir pripažindamas, kad vykdant dialogą Europos Parlamento partneriai yra atitinkamos Sąjungos institucijos ir jų atstovai, Europos Parlamento kompetentingas komitetas valstybei narei, kuriai skirta Komisijos rekomendacija ar Tarybos nuomonė, pagal šį reglamentą gali suteikti galimybę dalyvauti keičiantis nuomonėmis. Valstybės narės dalyvavimas keičiantis nuomonėmis yra neprivalomas;
- (30) siekiant konkrečiai nustatyti valstybių narių, kurių atžvilgiu vykdoma perviršinio deficito procedūra, ataskaitų prievolių apimtį, pagal SESV 290 straipsnį Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai priimti aktus dėl tokių ataskaitų turinio ir taikymo srities. Ypač svarbu, kad Komisija parengiamųjų darbų metu tinkamai konsultuotųsi, įskaitant konsultacijas ekspertų lygiu. Ruošdama ir rengdama delegalizuotus aktus Komisija turėtų užtikrinti, kad susiję dokumentai būtų tuo pačiu metu tinkamai laiku persiųsti Europos Parlamentui ir Tarybai;
- (31) įgaliojimai priimti nuomones dėl ekonominės partnerystės programų, kaip numatyta šiame reglamente, turėtų būti suteikti Tarybai. Tos nuomonės yra papildomos SESV 126 straipsnyje nustatytai perviršinio deficito procedūrai, pagal kurią Taryba sprendžia, ar esama perviršinio deficito, ir dėl jo panaikinimui reikalingų priemonių;
- (32) primindami patikimų valstybės finansų, struktūrinių reformų ir tikslinių investicijų svarbą tvariam augimui, 2012 m. birželio 29 d. valstybių narių valstybių ir vyriausybių vadovai pasirašė Susitarimą dėl ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo, parodydami pasiryžimą skatinti darbo vietas užtikrinančių augimą ir sykiu laikytis įsipareigojimo užtikrinti tvarius valstybės finansus. Į susitarimą įeina visų pirma ekonomikos finansavimo skatinimo priemonės. Telkiama 120 000 milijonų EUR (atitinka apytiksliai 1 % Sąjungos bendrųjų nacionalinių pajamų) suma, kuria bus remiamos dinamiškos ekonomikos augimo priemonės. Kaip rekomenduojama 2012 ir 2013 m. Metinėje augimo apžvalgoje, valstybės narės turėtų siekti išlaikyti pakankamos spartos fiskalinę konsolidaciją ir sykiu užtikrinti investicijas, kuriomis siekiama strategijos „Europa 2020“ augimo ir darbo vietų tikslų;
- (33) Komisija stebi, kaip griežti biudžeto suvaržymai veikia augimą skatinančias valstybės išlaidas ir valstybės investicijas. Sąjungos fiskalinė sistema suteikia galimybių derinti našių valstybės investicijų poreikių tenkinimą ir fiskalinės drausmės uždavinius: visapusiškai laikantis SAP, esamos Sąjungos fiskalinės sistemos siūlomas galimybes suderinti našių valstybės investicijų poreikius su fiskalinės drausmės uždaviniais galima išnaudoti pagal SAP prevencinę dalį. Komisija paskelbė ketinanti pateikti pranešimą dėl galimų veiksnių pagal esamą Sąjungos fiskalinę sistemą;
- (34) 2012 m. lapkričio 20 d. Europos Parlamento rezoliucijoje su rekomendacijomis Komisijai dėl Europos Vadovų Tarybos, Europos Komisijos, Europos Centrinio Banko ir Euro grupės pirmininkų ataskaitos „Siekis sukurti tikrą ekonominę ir pinigų sąjungą“ ir 2012 m. lapkričio 28 d. Komisijos komunikate „Stiprios ir veiksmingos ekonominės ir pinigų sąjungos projektas“ išdėstytos atitinkamai Europos Parlamento ir Komisijos nuomones dėl veiksnių, kurių reikia imtis siekiant stipresnės ir integresnės ekonominės ir pinigų sąjungos. Po ataskaitos „Siekis sukurti tikrą ekonominę ir pinigų sąjungą“ Europos Vadovų Taryba savo 2012 m. gruodžio mėn. išvadose išdėstė nuomonę tam tikrais klausimais, susijusiais su tolesniu ekonominės ir pinigų sąjungos stiprinimu,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis

Dalykas ir taikymo sritis

1. Šiame reglamente išdėstomos nuostatos, kuriomis siekiama sustiprinti biudžeto politikos stebėseną euro zonoje ir užtikrinti, kad nacionaliniai biudžetai derėtų su ekonominės politikos gairėmis, parengtomis vadovaujantis SAP ir Europos ekonominės politikos koordinavimo semestru:

- a) Europos semestras, numatytas Reglamento (EB) Nr. 1466/97 2-a straipsnyje, papildomas bendru biudžeto tvarkaraščiu;
- b) papildoma perviršinio makroekonominių disbalansų prevencijos ir naikinimo procedūra, nustatyta Reglamentu (ES) Nr. 1176/2011;
- c) biudžeto politikos daugiašalės priežiūros sistema, nustatyta Reglamentu (EB) Nr. 1466/97, papildoma papildomais stebėsenos reikalavimais, siekiant užtikrinti, kad Sąjungos politikos rekomendacijos biudžeto srityje būtų tinkamai integruotos rengiant nacionalinius biudžetus;
- d) valstybės narės perviršinio deficito padėties ištaisymo procedūra, nustatyta SESV 126 straipsniu ir Reglamentu (EB) Nr. 1467/97, papildoma atidesne valstybių narių, kurioms taikoma perviršinio deficito procedūra, biudžeto politikos stebėseną, siekiant užtikrinti savalaikį ir ilgalaikį perviršinio deficito padėties ištaisymą;
- e) užtikrinamas biudžeto politikos ir priemonių bei reformų, vykdomų pagal Reglamentu (ES) Nr. 1176/2011 nustatytą perviršinių makroekonominių disbalansų prevencijos ir naikinimo procedūrą ir, jei tinkama, ekonominės partnerystės programą, kaip nurodyta 9 straipsnyje, suderinamumas.

2. Taikant šį reglamentą visapusiškai laikomasi SESV 152 straipsnio, o pagal šį reglamentą pateiktose rekomendacijose paisoma nacionalinės darbo užmokesčio nustatymo praktikos ir atsižvelgiama į už tai atsakingas institucijas. Pagal Europos

Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 28 straipsnį šiuo reglamentu nedaromas poveikis teisei derėtis dėl kolektyvinių sutarčių, juos sudaryti ar įgyvendinti arba imtis kolektyvinių veiksmų pagal nacionalinę teisę ir praktiką.

3. Šis reglamentas taikomas valstybėms narėms, kurių valiuta yra euro.

2 straipsnis

Sąvokų apibrėžtys

1. Šiame reglamente vartojamų sąvokų apibrėžtys:
 - a) nepriklausomos įstaigos – struktūriniu požiūriu nepriklausomos įstaigos arba įstaigos, kurioms suteikta funkcinė autonomija valstybės narės biudžeto valdymo institucijų atžvilgiu ir kurių veikla pagrįsta nacionalinės teisės nuostatomis, užtikrinančiomis aukštą funkcinės autonomijos ir atskaitomybės lygį, įskaitant:
 - i) įstatymais nustatytą tvarką, įtvirtintą nacionaliniuose įstatymuose, reglamentuose ar teisiškai privalomose administracinėse nuostatose;
 - ii) draudimą vadovautis nurodymais, kai tuos nurodymus duoda atitinkamos valstybės narės biudžeto institucijos ar kitos viešosios ar privačios įstaigos;
 - iii) galimybę viešai ir laiku komunikuoti;
 - iv) narių skyrimo remiantis jų patirtimi ir kompetencija procedūras;
 - v) pakankamus išteklius ir tinkamą prieigą prie informacijos, kad galėtų naudotis jiems suteiktais įgaliojimais;
 - b) nepriklausomos makroekonominės prognozės – makroekonominės prognozės, parengtos ar patvirtintos nepriklausomų įstaigų;
 - c) vidutinės trukmės biudžeto sistema – vidutinės trukmės biudžeto sistema, kaip apibūdinta Direktyvos 2011/85/ES 2 straipsnio e punkte;

d) stabilumo programa – stabilumo programa, kaip apibūdinta Reglamento (EB) Nr. 1466/97 3 straipsnyje.

4) kai tinkama, nuomonėmis dėl ekonominės partnerystės programų, kaip nurodyta 9 straipsnyje.

Siekdamos užtikrinti pirmos pastraipos b punkte nurodytų prognozių nuoseklumą, valstybės narės ir Komisija bent kartą per metus vykdo technines diskusijas dėl prielaidų, kuriomis remiamasi rengiant makroekonominės ir biudžeto prognozes, kaip numatyta Direktyvos 2011/85/ES 4 straipsnio 5 dalyje.

2. Šiam reglamentui taip pat taikomos valdžios sektoriaus ir valdžios sektoriaus subsektorių apibrėžtys, pateiktos 1996 m. birželio 25 d. Reglamento (EB) Nr. 2223/96 dėl Europos nacionalinių ir regioninių sąskaitų sistemos Bendrijoje ⁽¹⁾ A priedo 2.70 punkte.

3. Šio reglamento taikymas nedaro poveikio SESV 9 straipsnio taikymui.

II SKYRIUS

EKONOMINĖS POLITIKOS KOORDINAVIMAS

3 straipsnis

Suderinamumas su ekonominės politikos koordinavimo sistema

Valstybių narių biudžeto procedūra turi derėti su:

- 1) ekonominės politikos koordinavimo sistema, atsižvelgiant į metinį priežiūros ciklą, kuris apima, visų pirma, Komisijos ir Europos Vadovų Tarybos metinio priežiūros ciklo pradžioje parengtas bendrąsias gaires;
- 2) rekomendacijomis, parengtomis atsižvelgiant į SAP;
- 3) kai tinkama, su rekomendacijomis, parengtomis atsižvelgiant į metinį priežiūros ciklą, įskaitant makroekonominių disbalansų procedūrą, kaip nustatyta Reglamentu (ES) Nr. 1176/2011, ir

III SKYRIUS

BENDROS BIUDŽETO NUOSTATOS

4 straipsnis

Bendras biudžeto tvarkaraštis

1. Atsižvelgiant į Europos semestrą, valstybės narės kasmet, pageidautina iki balandžio 15 d., bet ne vėliau kaip balandžio 30 d., viešai paskelbia savo nacionalinius vidutinės trukmės fiskalinius planus, atitinkančius jų vidutinės trukmės biudžeto sistemą. Tokie planai apima bent jau visą informaciją, kurią reikia pateikti jų stabilumo programose, ir pateikiami kartu su jų nacionalinėmis reformų programomis bei stabilumo programomis. Tokie planai turi derėti su ekonominės politikos koordinavimo sistema atsižvelgiant į metinį priežiūros ciklą, kuris apima, visų pirma, Komisijos ir Europos Vadovų Tarybos metinio priežiūros ciklo pradžioje parengtas valstybėms narėms skirtas bendrąsias gaires. Jie taip pat turi derėti su rekomendacijomis, parengtomis atsižvelgiant į SAP ir, kai tinkama, su rekomendacijomis, parengtomis atsižvelgiant į metinį priežiūros ciklą, įskaitant makroekonominių disbalansų procedūrą, kaip nustatyta Reglamentu (ES) Nr. 1176/2011, bei Tarybos nuomonėmis dėl 9 straipsnyje nurodytų ekonominės partnerystės programų.

Nacionaliniuose vidutinės trukmės fiskaliniuose planuose ir nacionalinėse reformų programose nurodoma, kaip numatytos reformos ir priemonės padės pasiekti pagal Sąjungos ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo strategiją nustatytus tikslus ir įvykdyti nacionalinius išpareigojimus. Be to, nacionaliniuose vidutinės trukmės fiskaliniuose planuose ir nacionalinėse reformų programose nurodoma, kokios tikimasi ekonominės naudos iš negyvybinių valstybės investicijų projektų, turinčių didelį poveikį biudžetui. Nacionaliniai vidutinės trukmės fiskaliniai planai ir stabilumo programos gali būti pateikiami tame pačiame dokumente.

2. Kitų metų nacionalinio biudžeto projektas ir pagrindiniai visų kitų valdžios sektoriaus subsektorių biudžetų projektų parametrai kasmet paskelbiami viešai ne vėliau kaip spalio 15 d.

3. Nacionalinis biudžetas ir atnaujinti pagrindiniai kitų valdžios sektoriaus subsektorių biudžeto parametrai patvirtinami (arba dėl jų turi būti susitarta) ir paskelbiami viešai ne vėliau kaip kiekvienų metų gruodžio 31 d. Valstybės narės nustato grįžtamąsias biudžeto procedūras, kurios turi būti taikomos tuo atveju, jei dėl objektyvių, nuo vyriausybės nepriklausančių, priežasčių gruodžio 31 d. biudžetas dar nepriimtas (arba dėl jo nėra susitarta) ir nepaskelbtas viešai.

⁽¹⁾ OL L 310, 1996 11 30, p. 1.

4. 1 ir 2 dalyse nurodyti nacionaliniai vidutinės trukmės fiskaliniai planai ir biudžetų projektai grindžiami nepriklausomomis makroekonominėmis prognozėmis ir juose nurodoma, ar biudžeto prognozes parengė arba patvirtino nepriklausoma įstaiga. Tos prognozės paskelbiamos viešai kartu su nacionaliniais vidutinės trukmės fiskaliniais planais ir biudžetų projektais, kurie yra jomis grindžiami.

5 straipsnis

Fiskalinių taisyklių laikymąsi stebinti ir nepriklausomos įstaigos

1. Valstybės narės turi nepriklausomų įstaigų, kurios stebi, kaip laikomasi:

a) skaitinių fiskalinių taisyklių, pagal kurias į nacionalinius biudžeto procesus įtraukiamas jų vidutinės trukmės biudžeto tikslas, kaip nustatyta Reglamento (EB) Nr. 1466/97 2a straipsnyje;

b) skaitinių fiskalinių taisyklių, nurodytų Direktyvos 2011/85/ES 5 straipsnyje.

2. Tos įstaigos, jei tinkama, teikia viešus nacionalinių fiskalinių taisyklių laikymosi įvertinimus, inter alia, susijusius su tuo, ar:

a) susiklostė aplinkybės, kuriomis pradama taikyti ištaisymo mechanizmas, taikomas pastebėjus didelį nuokrypį nuo vidutinės trukmės tikslo arba jam įgyvendinti reikalingų pertvarkymų pagal Reglamento (EB) Nr. 1466/97 6 straipsnio 2 dalį;

b) ištaisymas vyksta pagal nacionalines taisykles ir biudžeto planus;

c) susiklostė arba išnyko bet kokios aplinkybės, nurodytos Reglamento (EB) Nr. 1466/97 5 straipsnio 1 dalies dešimtoje pastraipoje, kuriomis galimas laikinas nukrypimas nuo vidutinės trukmės biudžeto tikslo arba jam įgyvendinti reikalingų pertvarkymų, jei toks nukrypimas nekelia pavojaus fiskaliniam tvarumui vidutinės trukmės laikotarpiu.

IV SKYRIUS

VALSTYBIŲ NARIŲ BIUDŽETO PLANŲ PROJEKTŲ STEBĖSENA IR VERTINIMAS

6 straipsnis

Stebėsenos reikalavimai

1. Valstybės narės kasmet ne vėliau kaip spalio 15 d. pateikia Komisijai ir Euro grupei ateinančių metų biudžeto plano projektą. Tas biudžeto plano projektas turi derėti su rekomendacijomis, parengtomis atsižvelgiant į SAP, ir, kai taikoma, su rekomendacijomis, parengtomis atsižvelgiant į metinį priežiūros ciklą, įskaitant makroekonominių disbalansų procedūrą, nustatytą Reglamentu (ES) Nr. 1176/2011, bei nuomonėmis dėl 9 straipsnyje nurodytų ekonominės partnerystės programų.

2. Kai 1 dalyje nurodyti biudžeto planų projektai pateikiami Komisijai, jie paskelbiami viešai.

3. Biudžeto plano projekte pateikiama tokia ateinančių metų informacija:

a) planuojamas nacionalinio biudžeto balansas, išreikštas procentine bendrojo vidaus produkto (BVP) dalimi, išskaidytas pagal valdžios sektoriaus subsektorius;

b) išlaidų ir pajamų projekcijos tuo atveju, jei politika nesikeis, išreikštos procentine valdžios sektoriaus BVP dalimi, ir pagrindinės jų dalys, įskaitant bendrojo pagrindinio kapitalo formavimą;

c) planuojamos išlaidos ir pajamos, išreikštos procentine valdžios sektoriaus BVP dalimi, ir pagrindinės jų dalys, atsižvelgiant į valdžios sektoriaus išlaidų, atėmus diskrecines pajamų priemones, augimo raidos nustatymo sąlygas ir kriterijus pagal Reglamento (EB) Nr. 1466/97 5 straipsnio 1 dalį;

d) atitinkama informacija apie valdžios sektoriaus išlaidas pagal funkcijas, įskaitant švietimą, sveikatos priežiūrą ir užimtumą, ir, jei įmanoma, nuorodos, koks numatomas pagrindinių išlaidų ir pajamų priemonių paskirstymo poveikis;

- e) išlaidų ir pajamų priemonių, kiekvieno subsektoriaus lygiu įtrauktinų į ateinančių metų biudžeto projektą, aprašymas ir kiekybinis įvertinimas, siekiant panaikinti atotrūkį tarp c punkte nurodytų tikslų ir pagal b punktą pateiktų projekcijų, kai politika nesikeičia;
- f) pagrindinės nepriklausomų makroekonominių prognozių ir svarbių ekonominių pokyčių, kurie yra svarbūs siekiant biudžeto tikslų, prielaidos;
- g) priedas, kuriame pateikta metodika, ekonominiai modeliai ir prielaidos bei bet kokie kiti susiję parametrai, kuriais remiasi biudžeto prognozės, ir prie numatomas visų biudžeto priemonių poveikis ekonomikos augimui;
- h) informacija apie tai, kaip biudžeto plano projekte pateiktos reformos ir priemonės, visų pirma valstybės investicijos, padės įgyvendinti atitinkamai valstybei narei skirtas rekomendacijas pagal SESV 121 ir 148 straipsnius ir kaip jos padės siekti Sąjungos ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo strategijoje nustatytų tikslų.

Priemonių, kurių numatomas biudžeto poveikis mažesnis negu 0,1 % BVP, aprašymas, pateiktas pirmos pastraipos e punkte, gali būti mažiau išsamus. Ypatingas ir atskiras dėmesys skiriamas svarbiausiems fiskalinės politikos reformų planams ir galimam šalutiniam poveikiui, kurį patirtų kitos valstybės narės, kurių valiuta yra euro.

4. Kai biudžeto tikslai, pateikti biudžeto plano projekte pagal 3 dalį arba numatymus, kai politika nesikeičia, skiriasi nuo tų, kurie pateikti naujausioje stabilumo programoje, tie skirtumai turi būti deramai paaiškinti.

5. Biudžeto plano projekto turinys konkrečiai nurodomas pagal suderintą sistemą, kurią nustato Komisija, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis.

7 straipsnis

Biudžeto plano projekto vertinimas

1. Komisija kuo skubiau ir ne vėliau kaip lapkričio 30 d. priima nuomonę dėl biudžeto plano projekto.

2. Nepaisant 1 dalies, išimtiniais atvejais, kai Komisija, pasikonsultavusi su atitinkama valstybe nare per savaitę nuo biudžeto plano projekto pateikimo dienos, nustato itin rimtus SAP nustatytų biudžeto politikos įpareigojimų nevykdymo atvejus, ji priima savo nuomonę per dvi savaites nuo biudžeto plano projekto pateikimo dienos. Savo nuomonėje Komisija prašo kuo skubiau ir ne vėliau kaip per tris savaites jos nuomonės paskelbimo dienos pateikti persvarstytą biudžeto plano projektą. Komisijos prašymas turi būti pagrįstas ir skelbiamas viešai.

Persvarstytų biudžeto planų projektų, pateiktų pagal šios dalies pirmą pastraipą, atveju taikomos 6 straipsnio 2, 3 ir 4 dalys.

Remdamasi persvarstytu biudžeto plano projektu, Komisija kuo skubiau ir ne vėliau kaip per tris savaites nuo persvarstyto biudžeto plano projekto pateikimo dienos priima naują nuomonę dėl biudžeto plano projekto.

3. Komisijos nuomonė skelbiama viešai ir pateikiama Euro grupei. Vėliau atitinkamos valstybės narės parlamento arba Europos Parlamento prašymu Komisija savo nuomonę pateikia parlamentui, kuris pateikė prašymą.

4. Komisija atlieka bendrą visos euro zonos biudžeto būklės ir perspektyvų įvertinimą, remdamasi nacionalinėmis biudžeto perspektyvomis ir jų sąveika visoje euro zonoje ir pasikliaudama naujausiomis Komisijos tarnybų ekonominėmis prognozėmis.

Į bendrą įvertinimą įeina jautrumo analizės, kuriose nurodoma rizika valstybės finansų tvarumui, esant nepalankioms ekonominėms, finansinėms ar biudžeto aplinkybėms. Jame taip pat atitinkamai išdėstomos priemonės, kuriomis galima sustiprinti biudžeto ir makroekonominės politikos koordinavimą euro zonos lygmeniu.

Šis bendras įvertinimas skelbiamas viešai ir į jį Komisija atsižvelgia rengdama bendrąsias metines gaires valstybėms narėms.

Prie bendro įvertinimo pridedama Komisijos tarnybų naujausių ekonominių prognozių kiekvienai valstybei narei metodika (įskaitant modelius) ir prielaidos, taip pat visų biudžeto priemonių poveikio ekonomikos augimui įvertinimas.

5. Euro grupė nagrinėja Komisijos nuomonę dėl visos euro zonos biudžeto planų projektų ir biudžeto būklės bei perspektyvų, remdamasi bendru Komisijos atliktu įvertinimu pagal 4 dalį. Tų Euro grupės diskusijų rezultatai atitinkamai atvejais skelbiami viešai.

8 straipsnis

Pranešimų apie skolos vertybinių popierių emisiją teikimas

1. Valstybės narės Komisijai ir Euro grupei iš anksto ir laiku pateikia pranešimus apie savo nacionalinius skolos vertybinių popierių emisijos planus.

2. 1 dalyje nurodytų pranešimų suderintą formą ir turinį nustato Komisija, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis.

V SKYRIUS

PERVIRŠINIO DEFICITO PADĖTIES IŠTAISYMO UŽTIKRINIMAS

9 straipsnis

Ekonominės partnerystės programos

1. Tais atvejais, kai Taryba, vadovaudamasi SESV 126 straipsnio 6 dalimi, nusprendžia, kad valstybėje narėje yra susidaręs perviršinis deficitai, ta valstybė narė pateikia Komisijai ir Tarybai ekonominės partnerystės programą – kaip nacionalinių reformų programos ir stabilumo programos tąsą – kurioje aprašomos politikos priemonės ir struktūrinės reformos, būtinos siekiant užtikrinti veiksmingą ir ilgalaikį perviršinio deficito ištaisymą, ir visapusiškai atsižvelgiama į Tarybos rekomendacijas dėl atitinkamos valstybės narės ekonominės ir užimtumo politikos integruotų gairių įgyvendinimo.

2. Ekonominės partnerystės programoje nustatomi ir atrenkami keli konkretūs prioritetai, siekiant atitinkamoje valstybėje narėje didinti konkurencingumą, stiprinti ilgalaikį tvarų augimą ir šalinti struktūrinius trūkumus. Tie prioritetai turi atitikti Sąjungos ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo strategiją. Kai tinkama, nustatomi galimi finansiniai išteklių, įskaitant Europos investicijų banko kredito linijas ir kitas atitinkamas finansines priemones.

3. Ekonominės partnerystės programa pateikiama tuo pat metu kaip ir ataskaita, nurodyta Reglamento (EB) Nr. 1467/97 3 straipsnio 4a dalyje.

4. Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, priima nuomonę dėl ekonominės partnerystės programos.

5. Taisomųjų veiksmų planas, nurodytas Reglamento (ES) Nr. 1176/2011 8 straipsnio 1 dalyje, gali būti iš dalies pakeistas pagal to reglamento 9 straipsnio 4 dalį, juo pakeičiant šiame straipsnyje numatytą ekonominės partnerystės programą. Jei toks taisomųjų veiksmų planas pateikiamas po ekonominės partnerystės programos priėmimo, ekonominės partnerystės programoje nustatytos priemonės gali atitinkamai būti įtrauktos į taisomųjų veiksmų planą.

6. Taryba ir Komisija stebi programos ir su ja derančių metinių biudžeto planų įgyvendinimą.

10 straipsnis

Valstybių narių, kurioms taikoma perviršinio deficito procedūra, ataskaitų teikimo reikalavimai

1. Kai Taryba pagal SESV 126 straipsnio 6 dalį nusprendžia, kad valstybėje narėje yra susidaręs perviršinis deficitai, Komisijos prašymu atitinkamai valstybei narei taikomi 2–5 dalyse nurodyti ataskaitų teikimo reikalavimai, kol perviršinio deficito procedūra bus nutraukta.

2. Valstybė narė atlieka išsamų metinio valdžios sektoriaus ir jo subsektorių biudžeto vykdymo įvertinimą. Įvertinime taip pat turi būti apibūdinta finansinė rizika, susijusi su neapibrėžtaisiais išpareigojimais, kurie gali daryti didelį poveikį valstybės biudžetui, kaip nurodyta Direktyvos 2011/85/ES 14 straipsnio 3 dalyje, jei ji gali turėti įtakos perviršinio deficito susidarymui. To įvertinimo rezultatai įtraukiami į veiksmų, kurių imtasi perviršiniui deficitui ištaisyti, ataskaitą, teikiamą pagal Reglamento (EB) Nr. 1467/97 3 straipsnio 4a dalį arba 5 straipsnio 1a dalį.

3. Valstybė narė Komisijai bei Ekonomikos ir finansų komitetui reguliariai teikia valdžios sektoriaus ir jo subsektorių metinio biudžeto vykdymo, diskrecinių priemonių poveikio biudžetui tiek išlaidų, tiek pajamų srityje, valdžios sektoriaus išlaidų ir pajamų tikslų ataskaitas, ir pateikia informaciją apie priimtas priemones ir apie numatytą tikslams pasiekti skirtų priemonių pobūdį. Ataskaitos skelbiamos viešai.

Komisijai pagal 14 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais konkrečiai nustatomas šioje dalyje nurodytų reguliariai teikiamų ataskaitų turinys.

4. Jei atitinkamai valstybei narei pateikta Tarybos rekomendacija pagal SESV 126 straipsnio 7 dalį, 3 dalyje nurodyta ataskaita pirmą kartą pateikiama po šešių mėnesių nuo ataskaitos, numatytos Reglamento (EB) Nr. 1467/97 3 straipsnio 4a dalyje, pateikimo dienos ir vėliau kas šešis mėnesius.

5. Jei atitinkamai valstybei narei pateiktas Tarybos išpėjimas pagal SESV 126 straipsnio 9 dalį, ataskaitoje pagal šio straipsnio 3 dalį taip pat pateikiama informacija apie veiksmus, kurių imtasi atsižvelgiant į konkretų Tarybos išpėjimą. Ataskaita pirmą kartą pateikiama po trijų mėnesių nuo ataskaitos, numatytos Reglamento (EB) Nr. 1467/97 5 straipsnio 1a dalyje, pateikimo dienos ir vėliau kas ketvirtį.

6. Komisijai paprašius ir per jos nustatytą terminą valstybė narė, kuriai taikoma perviršinio deficito procedūra:

- a) atlieka išsamų nepriklausomą visų valdžios sektoriaus subsektorių viešosios apskaitos auditą, kurio vykdymą, pageidautina, koordinuoja su nacionalinėmis aukščiausiomis audito institucijomis, siekdama įvertinti tų viešųjų sąskaitų patikimumą, išsamumą ir tikslumą perviršinio deficito procedūros tikslais, ir pateikia šio audito ataskaitą;
- b) pateikia turimą papildomą informaciją, reikalingą pažangai, padarytai siekiant ištaisyti perviršinį deficitą, stebėti.

Komisija (Eurostatas) įvertina pagal a punktą atitinkamos valstybės narės pateiktų statistinių duomenų kokybę pagal 2009 m. gegužės 25 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 479/2009 dėl Europos bendrijos steigimo sutarties priede pateikto Protokolo dėl perviršinio deficito procedūros taikymo ⁽¹⁾.

11 straipsnis

Valstybės narės, kurioms kyla pavojus neįvykdyti įsipareigojimų pagal perviršinio deficito procedūrą

1. Vertindama, ar yra pavojus, kad bus nesilaikoma perviršinio deficito ištaisymo termino, kaip nustatyta Tarybos

rekomendacijoje pagal SESV 126 straipsnio 7 dalį arba Tarybos sprendime išpėti pagal SESV 126 straipsnio 9 dalį, Komisija, inter alia, remiasi valstybių narių pagal šio reglamento 10 straipsnio 3 dalį pateiktomis ataskaitomis.

2. Kai esama pavojaus, kad bus nesilaikoma perviršinio deficito ištaisymo termino, Komisija atitinkamai valstybei narei pateikia rekomendaciją dėl visapusiško rekomendacijoje ar sprendime išpėti, nurodytuose 1 dalyje, numatytų priemonių įgyvendinimo, kitų priemonių priėmimo ar abiejų, laikantis terminų, suderintų su perviršinio deficito ištaisymo terminu. Komisijos rekomendacija skelbiama viešai ir pateikiama Ekonomikos ir finansų komitetui. Atitinkamos valstybės narės parlamento prašymu Komisija pateikia rekomendaciją tam parlamentui.

3. Per 2 dalyje nurodytoje Komisijos rekomendacijoje nustatytą laiką atitinkama valstybė narė pateikia Komisijai ataskaitą dėl priemonių, patvirtintų atsižvelgiant į tą rekomendaciją, ir 10 straipsnio 3 dalyje numatytas ataskaitas. Į ataskaitą įtraukiamas visų taikytų diskrecinių priemonių poveikis biudžetui, valdžios sektoriaus išlaidų ir pajamų tikslai, informacija apie patvirtintas priemones ir numatytų tikslams pasiekti skirtų priemonių pobūdį bei informacija apie kitus veiksmus, kurių imtasi atsižvelgiant į Komisijos rekomendaciją. Ataskaita skelbiama viešai ir pateikiama Ekonomikos ir finansų komitetui.

4. Remdamasi 3 dalyje nurodyta ataskaita Komisija įvertina, ar valstybė narė laikėsi 2 dalyje nurodytos rekomendacijos.

12 straipsnis

Poveikis perviršinio deficito procedūrai

1. Į tai, kiek valstybė narė atsižvelgė į 7 straipsnio 1 dalyje nurodytą Komisijos nuomonę, atsižvelgia:

- a) Komisija, rengdama ataskaitą pagal SESV 126 straipsnio 3 dalį ir rekomenduodama įnešti nepalūkaninį indėlį pagal Reglamento (ES) Nr. 1173/2011 5 straipsnį;
- b) Taryba, priimdama sprendimą, ar yra susidaręs perviršinis deficitas, pagal SESV 126 straipsnio 6 dalį.

⁽¹⁾ OL L 145, 2009 6 10, p. 1.

2. Šio reglamento 10 ir 11 straipsniuose nustatyta stebėseną yra atitinkamos valstybės narės veiksmų, kurių ji imasi atsižvelgdama į pagal SESV 126 straipsnio 7 dalį pateiktas Tarybos rekomendacijas arba pagal SESV 126 straipsnio 9 dalį priimtus Tarybos sprendimus išpėti dėl perviršinio deficito ištaisymo, reguliarios stebėsenos, kaip numatyta Reglamento (EB) Nr. 1467/97 10 straipsnio 1 dalyje, vykdymo dalis.

3. Spręsdama, ar buvo imtasi veiksmingų priemonių atsižvelgiant į rekomendacijas pagal SESV 126 straipsnio 7 dalį arba sprendimus pateikti išpėjimą pagal SESV 126 straipsnio 9 dalį, Komisija atsižvelgia į šio reglamento 11 straipsnio 4 dalyje nurodytą įvertinimą ir prirėkus rekomenduoja Tarybai priimti sprendimus pagal SESV 126 straipsnio 8 arba 11 dalis, deramai atsižvelgdama į Reglamento (EB) Nr. 1467/97 3 straipsnio 5 dalį ir 5 straipsnio 2 dalį.

13 straipsnis

Atitiktis Reglamentui (ES) Nr. 472/2013 ⁽¹⁾

Valstybės narėms, kurioms taikoma makroekonominio koregavimo programa, šio reglamento 6–12 straipsniai netaikomi.

VI SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

14 straipsnis

Naudojimasis įgaliojimais

1. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus laikantis šiame straipsnyje nustatytų sąlygų.

2. 10 straipsnio 3 dalyje nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami trejų metų laikotarpiui nuo 2013 m. gegužės 30 d. Komisija parengia ataskaitą dėl įgaliojimų suteikimo likus ne mažiau kaip devyniems mėnesiams iki trejų metų laikotarpio pabaigos. Įgaliojimų suteikimas automatiškai pratęsiamas tokios pačios trukmės laikotarpiais, išskyrus atvejus, kai Europos Parlamentas ar Taryba pareiškia prieštaravimų dėl tokio pratęsimo likus ne mažiau kaip trimis mėnesiams iki kiekvieno tokio laikotarpio pabaigos.

⁽¹⁾ 2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 472/2013 [dėl valstybių narių, kurios turi didelių finansinio stabilumo euro zonoje sunkumų arba kurioms tokie sunkumai gresia, ekonominės ir biudžeto priežiūros griežtinimo], (žr. šio Oficialiojo leidinio p. 1).

3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kuriuo metu atšaukti 10 straipsnio 3 dalyje nurodytų įgaliojimų suteikimą. Sprendimu dėl atšaukimo nutraukiamas tame sprendime nurodytų įgaliojimų suteikimas. Jis įsigalioja kitą dieną po sprendimo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnėje nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų teisėtumui.

4. Kai tik Komisija priima deleguotąjį aktą, apie tai ji tuo pačiu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.

5. Pagal 10 straipsnio 3 dalį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuomet, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo apie jį Europos Parlamentui ir Tarybai dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškė prieštaravimų, arba jeigu iki to laikotarpio pabaigos tiek Europos Parlamentas, tiek Taryba pranešė Komisijai, kad jie nepareiškė prieštaravimų. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva tas laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiams.

15 straipsnis

Ekonominis dialogas

1. Siekiant sustiprinti Sąjungos institucijų, ypač Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos, dialogą ir užtikrinti didesnę skaidrumą ir atskaitomybę, Europos Parlamento kompetentingas komitetas prirėkus gali kviešti Tarybos pirmininką, Komisiją, Europos Vadovų Tarybos pirmininką arba Euro grupės pirmininką dalyvauti komiteto diskusijose ir aptarti:

- a) biudžeto plano projekto turinį, konkrečiai nurodomą pagal suderintą sistemą, nustatytą pagal 6 straipsnio 5 dalį;
- b) Euro grupės diskusijų dėl Komisijos nuomonių, priimtų pagal 7 straipsnio 1 dalį, rezultatus, jei jie paskelbti viešai;
- c) bendrą visos euro zonos biudžeto būklės ir perspektyvų įvertinimą, kuri Komisija atliko pagal 7 straipsnio 4 dalį;
- d) Tarybos aktus, nurodytus 9 straipsnio 4 dalyje ir 12 straipsnio 3 dalyje.

2. Europos Parlamento kompetentingas komitetas gali valstybei narei, kuriai taikoma Komisijos rekomendacija pagal 11 straipsnio 2 dalį arba Tarybos aktai, kaip nurodyta 1 dalies d punkte, suteikti galimybę dalyvauti keičiantis nuomonėmis.

3. Europos Parlamentas tinkamai įtraukiamas į Europos semestro veiklą, siekiant padidinti priimamų sprendimų skaidrumą, taip pat atsakomybę ir atskaitomybę už juos, ypač per ekonominį dialogą, kuris vykdomas pagal šį straipsnį.

16 straipsnis

Šio reglamento taikymo peržiūra ir ataskaitos

1. Komisija iki 2014 m. gruodžio 14 d., o po to kas penkerius metus Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia šio reglamento taikymo ataskaitą, prie kurios prideda, kai tinkama, pasiūlymą iš dalies keisti šį reglamentą. Komisija tą ataskaitą skelbia viešai.

Pirmoje pastraipoje nurodytose ataskaitose, inter alia, įvertinama:

- a) šio reglamento veiksmingumas;
- b) pažanga, padaryta užtikrinant glaudesnę valstybių narių ekonominės politikos koordinavimą ir tvarią ekonominės veiklos rezultatų konvergenciją laikantis SESV;
- c) šio reglamento indėlis siekiant Sąjungos ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo strategijos tikslų.

2. Komisija iki 2013 m. liepos 31 d. pateikia ataskaitą dėl esamos Sąjungos fiskalinės sistemos siūlomų galimybių suderinti našių valstybės investicijų poreikius su fiskalinės drausmės uždaviniais pagal SAP prevencinę dalį, visapusiškai laikantis SAP nuostatų.

17 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio nuostatos

1. Valstybės narės, kurioms reglamento įsigaliojimo metu jau taikoma perviršinio deficito procedūra, reguliaraus ataskaitų teikimo reikalavimo pagal 10 straipsnio 3, 4 ir 5 dalis pradeda laikytis nuo 2013 m. spalio 31 d.

2. 9 straipsnio 1 dalis ir 10 straipsnio 2 dalis taikomos valstybėms narėms, kurioms šio reglamento įsigaliojimo metu jau taikoma perviršinio deficito procedūra, tik tuo atveju, jeigu Tarybos rekomendacija pagal SESV 126 straipsnio 7 dalį arba Tarybos sprendimas įspėti pagal SESV 126 straipsnio 9 dalį priimami po 2013 m. gegužės 30 d.

Tokiais atvejais ekonominės partnerystės programa pateikiama tuo pat metu kaip ir ataskaita, pateikiama pagal Reglamento (EB) Nr. 1467/97 3 straipsnio 4a dalį arba 5 straipsnio 1a dalį.

3. Valstybės narės įgyvendina 5 straipsnio nuostatas iki 2013 m. spalio 31 d.

18 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja trečią dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas pagal Sutartis privalomas visas ir tiesiogiai taikomas valstybėse narėse.

Priimta Strasbūre 2013 m. gegužės 21 d.

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas
M. SCHULZ

Tarybos vardu
Pirmininkė
L. CREIGHTON